

PEDRA SECA

Xavier Gual

EMPRESARI @xaviergual

EL PAU DE GÓSOL

És a la província de Lleida però dins la comarca del Berguedà. Amb un castell fantasmagòric però enrunat a l'entrada. Amb bones taules per a dispesers d'abans, ara per a turistes. Amb en mossèn Tronxo-Ballarín present allà. Excepte la carretera d'accés, poques coses han canviat des de l'estiu del 1906. Algunes no han variat gens ni mica: l'aire net, el blau del cel i els ocres del terreny que tan importants han estat per a la història de l'art com veurem d'aquí a un moment. Perquè fa cent deu anys hi va anar a parar un noi de vint-i-quatre anys que començava a acaronar l'èxit com a artista plàstic. Hi va haver d'arribar a lloms d'una mula perquè no hi havia altra forma de fer el trajecte. Amb la companya d'aquell temps, un cavallet de pintor, uns pinzells i les pintures. Tres mesos després marxava carregat amb cent quadres de rostres i figures de tot el que se li va posar al davant. Els estudiosos han dissenyat i discrepat llargament sobre què el va portar a aquell racó del Pirineu. Però és clar el que hi va trobar. Han estat les setmanes més transcendents per

al poble i claus per a en Pablo Picasso, un dels pintors més influents de tots els temps. Hi va descobrir els referents que li van permetre consolidar tot el que va fer després. Aleshores era un noi entrant a l'edat adulta, sabent-se un superdotat per a l'art però amb els dubtes i les angoixes de qui s'anava fent gran per dins. És on va abandonar els blaus i els roses de les seves primeres èpoques pels colors terra de les cases i dels rostres que el van acollir. Ell és el pare d'aquells quadres que et criden, d'una figura que et mira, d'un rostre que et tiba, d'una cara atractivament deforme, d'una bèstia que et transmet un sentiment profund. Són les seves obres que a vegades apareixen inesperadament en museus majors de tot el món. Va ser a Gósol i poc després va pintar les dames d'Avinyó. I tota la resta. I cent quadres gosolans són tants que fins i tot un d'ells va aparèixer en un iot del germà del darrer patriarcat de la família Botín quan provava de vendre'l d'esquena a Hisenda. Tinc debilitat per ell (per en Picasso) i pel romànic. Són dos luxes que tenim a tocar de la mà o de l'ull. El millor del romànic es-

tava dispersat per tot el Pirineu, fou arrencat i concentrat als museus de Vic, de Solsona i al MNAC. I la pinacoteca de Barcelona prepara per a aquest any una exposició en la qual vincularà l'autor i l'art romànic amb Gósol al centre. Vindran obres del Museu Picasso de París. Totes aquestes expressions d'art seran un luxe que es presentarà durant aquest mes de gener. Un dels grans esdeveniments d'aquest 2016. I com que crec que tot s'ha d'aprofitar, algú del Berguedà amb responsabilitats hauria de posarse a treballar-hi des d'ara mateix. Vincular l'exposició al Palau Nacional de Montjuïc amb el poble als peus del Pedraforca seria la culminació de tot el procés de transformació i experimentació que va ocórrer al voltant de la fonda d'en Josep Fondevila. Els entesos em lapidaran però m'atreveixo a afegir-hi una aturada més. A Sant Quirze de Pedret per visitar l'Orant preromànic, on he notat una estranya connexió entre els ulls ametllats dels treballs dels dos artistes, els del mestre de Pedret i els d'en Picasso madur. Si tenim en compte tot el que va passar en l'art entre aquelles primeres

«Han estat les setmanes més transcendents per al poble i claus per a en Pablo Picasso, un dels pintors més influents»

«Tinc debilitat per ell (per en Picasso) i pel romànic. Són dos luxes que tenim a tocar de la mà o de l'ull»

«Vindran obres del Museu Picasso de París. Totes aquestes expressions d'art seran un luxe»

obres murals i fins que el malagueny va gosar trencar amb tot el que s'havia fet fins a aquell moment i entrar en una nova era, fa fredor. Mentre esperem a conèixer els detalls d'aquesta proposta al MNAC, caldria que algun museu amb més quadres als magatzems que a les sales d'exposició trobés un modest dibuix amb la seva signatura per dipositar-lo al Centre Picasso de Gósol per no llegir mai més al Trip Advisor allò tan repetit de: «molt interessant però només hi ha rèpliques». Una coincidència més amb les ermites romàniques.

«Ens trobem enmig d'una complexa partida d'escacs on el coratge i la determinació no poden ser l'únic argument»

«Un canvi radical d'actitud de les institucions espanyoles podria reconduir una ruptura que sense diàleg podria ser irreversible»

«La rigidesa dels qui s'havien atrinxerat darrere de la Constitució per bloquejar qualsevol diàleg ha estat estèril»

derer l'opció poc realista que els catalans es desdiguin de les seves aspiracions. Ens trobem, doncs, enmig d'una complexa partida d'escacs on el coratge i la determinació no poden ser l'únic ni el principal argument. Només un canvi radical d'actitud de les institucions espanyoles, en la línia de la posició propugnada per Pablo Iglesias i Ada Colau, podria reconduir una ruptura que sense diàleg i compromís pot arribar a ser irreversible.

LA COLUMNA DEL LECTOR

Miquel González Quintana
MANRESA

COHERÈNCIA CUPAIRE?

Quan era un nen em vaig enamorar d'un preciós Lamborghini platejat que vaig veure en una revista, una veritable meravella amb portes d'obertura vertical..., que la vida em va demostrar que mai arribaria a ser meu. Els parlo d'això perquè darrerament he sentit que la CUP és molt coherent, però més aviat crec que els passa com a tots amb els somnis infantils. La CUP vol la independència (suposadament), però al mateix temps la revolució, «matar el pare» políticament, i fer-ho tot de forma assembleària, sense cap lideratge. De totes les definicions de la política, la que més m'agrada és la que diu que la política és l'art d'aconseguir allò que és possible.

Ja serà difícil arribar a la independència, ni tan sols anant tots a l'una, per sumar-hi altres objectius, i encara menys assolir-los a mà alçada en assemblees i sense lideratges.

No els vull treure mèrit, però haurien d'aclarir per exemple quina revolució pretenen fer o si han tingut en compte que els veritables revolucionaris han resultat ser Bill Gates o Steve Jobs, no pas Trotski ni Bakunin, per no acabar en un pedregar que ni ells desitgen.

Pel que fa al lideratge, quan vaig començar a treballar en sanitat, també jo em pensava que no el necessitàvem i que sols calien sanitaris i malalts. Quan l'hospital va tancar vaig comprovar com n'estava d'equivocat. També seria bo que expliquessin quins avenços ha aportat a la societat una assemblea, quins descobriments, vacunes, medicaments, millores tecnològiques, socials, polítiques, etc. No parlo de la generalització una vegada creats, sinó de la seva gènesi, de la concepció original. Haurien d'aclarir-ho per allunyar les sospites que la CUP és tan coherent i fidel amb les seves propostes com ho sóc jo amb el Lamborghini, perquè encara em segueix agradant aquella preciositat platejada (a qui no?).

DRET A DECIDIR

A ESTONES

Carles Duarte i Montserrat

POETA

El conflicte obert entre Catalunya i Espanya arran de la sentència del 2010 del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'Autonomia del 2006 s'ha anat enverinant per la incapacitat de resposta constructiva del Govern espanyol davant de l'evidència que la modificació pel Constitucional del text ratificat en referèndum pels ciutadans de Catalunya requeria, des d'un punt de vista polític, refer el pacte que fonamentava l'Estatut i tornar a sotmetre a referèndum el fruit d'un text de nou acordat. L'obstinació del Govern espanyol a cenyir a un territori estrictament jurídic un assumpte d'indubtable naturalesa polí-

tica ha empès una part significativa de la societat catalana no tan sols a distanciar-se del Partit Popular, com palesen els resultats electorals recents, sinó a manifestar-se, a més, massivament als carrers i a desvincular-se d'una manera sovint força explícita del marc referencial espanyol. Dels resultats de les eleccions del 27-S i del 20-D es desprèn que el conflicte ha generat al Parlament de Catalunya una majoria partidària d'avançar en un procés cap a la independència i que a les Corts Generals les forces més disconformes amb l'establiment d'una negociació sobre les reivindicacions catalanes han perdut la posició hegemònica de la legislatura precedent. D'una banda, la rigidesa dels qui s'havien atrinxerat darrere de la Constitució per bloquejar qualsevol diàleg ha estat estèril. De l'altra, l'independentisme ha esdevingut majoritari, però no ha assolit xifres prou contundents per impulsar la comunitat internacional a reaccionar d'una manera que obligués les autoritats espanyoles a rectificar i a accep-

tar un referèndum o a plantejar una transformació del model de relació entre Catalunya i Espanya. Les dificultats per a la confluència de les forces independentistes en la investidura del president de la Generalitat i el suport obtingut per la candidatura d'En Comú Podem, primera força política a Catalunya i amb Podemos tercera a Espanya, amb un programa que incorporava el compromís de convocar un referèndum en què els catalans poguessin decidir si mantenen o no la seva integració a Espanya, fan que hagin sorgit veus que qüestionen si el procés polític s'ha d'enfortir abans d'entrar en una fase definitiva. Afegim-hi que des del socialisme es propugna una relectura en clau federalista de la Constitució. A l'entorn del dret a decidir conflueix una majoria molt àmplia de l'electorat català i un referèndum facilitaria el suport internacional. Ara bé, l'obstacle fonamental continuen essent els sectors immobiliàries espanyols que aparentment només consi-